

կեանքի մեծ իրականութեան, ուր այնքան էական դեր պիտի խաղան կատակերգի և զաւշտի մէջ փառաբանուած առաքինութիւնները՝ Աստուծոյ երկիւղ, ծնողական և ներայական սէր, հայրենիքի նուիրում. և խարազանուած ախտերը՝ ատելութիւն, հպարտութիւն և ցուցամոլութիւն: Եւ անշուշտ այդ է բեմական ներկայացումի նպատակը, մանաւանդ մատաղատունկ սրտերուն համար որ պատրաստ են տպաւորուելու և ձեւանալու: Եւ ատոր համար իսկ Տեսչութիւնը յատուկ կարեւորութիւն կու տայ անոր՝ որպէս Դպրոցական կրթական ծրագրի կարեւոր մաս: Մեր գնահատութեան և քաջալերական իօսքը այդ ազնիւ աշակերտութեան, որ հակառակ ուսումնական պարտքերու և կիսամեայ քննութեանց ծանրաբեռնութեան՝ գիտցած էր անձնուիրուէն զոհել իր հանգիստն ու քունը՝ գիշերային պահերու հսկումի մէջ պատրաստելով այդ կրթական գասի մեծ ցուցադրութիւնը, հասարակաց օգտին և զբոսանքին համար:

Հ. Ե. Փ.

ՓԱՐԻԶ

Բարեկենդանի առթիւ, կիրակի, Փետրուար 7ին, Մուրատեան վարժարանի նորակառոյց թատերասրահին մէջ տեղի ունեցած թատերական ցիրայի ներկայացութեան՝ ընտիր և հոծ բազմութեան մը ներկայութեան: Գեղարուեստական և ճոխ յայտագրին երաժտութեան ղեկավարն էր Բրոֆ. Գ. Մ. Ալէմշահ. իսկ Բրոֆ. Յ. Ա. Ֆէմեան հեղինակած էր թանկագին բեմանկարները:

Վարագոյրը բացուելէն առաջ բեմ բարձրացաւ Տեսուչ Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մովսէսեան որ երկու խօսքով բացատրելէ վերջ ներկաներուն Վարդանանց պատերազմի պատմական նըրուածակութիւնը՝ հրապարակաւ իր խորին չնորհակալութիւնները յայտնեց երկու բրոֆէսորներուն, ՊՊ. Գ. Ալէմշահի և Յ. Ա. Ֆէմեան երկուքն ալ Մուրատ-Ռափայէլեան շրջանաւարտներ, որոնք անձնուիրաբար աշխատած էին հանդէսին լաւագոյն յաջողութեան համար:

Բեմադրուեցաւ նախ Փրանսուերէն լեզուով «Երկու ծխանայարգարներ»ը զեղեցիկ վուալիլը որուն մէջ ժիրայր Տէր-Թովմասեան, Վահէ Պօլոսւեան և Արշաւիր Կլորիկեան ի յայտ եկան իրենց գերասանական փայլուն կարողութիւններով:

Յետոյ յաջորդեց «Անտառ»ը, զիշերային երաժշտախառն կենդանի պատկեր մը, համական ինդին և բանաստեղծութիւն: Երաժշտութեան հեղինակն էր Գ. Մ. Ալէմշահ. իսկ մոգական անտառը, որ արժանացաւ ներկաներուն անվերջ ծափահարութեանց՝ գործն էր Յ. Ա. Ֆէմեանի:

Այն կրասիէնի Անարատ Ցուութեան Քոյրերու աղջկանց, ինչպէս նաեւ Մ. Ռ. Ն. Ա. միութեան «Կիլիկիա» երգչախումբերը յաջող կերպով երգեցին քանի մը ժողովրդական երգը: Այն կրասիէնի Քոյրերուն երգչախումբը

իսկական յայտնութիւն մ'եղաւ բոլոր ներկան ներուն համար:

Քանի մը վայրկեան դադարէ յետոյ, վարժարանին աշակերտուն ներկայացուցին Հ. Ե. Վրդ. Տիրոյեանի «Երկու ծայրայեղներ»ը որ անվերջանալի քրիջներ խլեց ներկաներէն:

Իսկ յայտագրին վերջին և զիսաւոր մասը,

«Կրան Վիա» զեղեցիկ և յայտնի օրեցետե անօրինակ խանդավառութիւն մը ստեղծեց: Յաջորդաբար բեմ եկան փոքրիկ նաւաստիները, իրենց համաշափ քալուածքով, գողերու խումբը իրենց միջնադարեան զգեստներով, և վերջապէս Դպրոցական կրթական ծրագրի կարեւոր մաս: Ամբովսը իր սիրելի ասպետովը՝ յանձին Պրն. Հանրի Պայեանի:

* * *

ՈՐԲԵՐԵԱՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՐՏ ՊԱՅՐԵՑՆԻ ԵՒ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ինչպէս Բարիկահայ թերթերը ծանուցած էին, կիրակի, 10 Յունուարին, Սեւրի Մուրատեան վարժարանի նորակառոյց թատերասրահին մէջ տեղի ունեցաւ հետաքրքրաշարժ բանախօսութիւն մը Լուս Պայրընի կեանքին և Ս. Ղազարու մասին, որբացաւ անոնց համար՝ որոնք առիջը չունեցան վայելելու այս քաղցր ցերեն կոյթը:

* * *

Բանաստեղն Որ. Որբերեան իր կենդանութեան, Տեսուչ Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մովսէսեանի խնդրանքին վրայ որոշած էր կատարել սոյն բանախօսութիւնը նորականատատ Մուրատեան վարժարանի կաճառէն՝ որուն հետ սիրով կապուած էր անոր հիմնարկութեան առաջին իսկ օրեքն: Բանախօսութիւնը պատրաստուած, մինչ կը մնար որոշել թուականը, Որբերեանի յանկարծակի և վաղաժամ մահը արգելք եղած էր այս զեղեցիկ ցերեկոյթին իրականացման: Որբերեան սակայն կարծես զգալով մեզմէ իր յաւէտ բաժանումը, խօսակցութեան մը միջոցին վափաբած էր որ իր անկարողութեան պարագային իր բարեկամներէն մէկը հաճէր կարդալ իր պատրաստած ճառախօսութիւնը: Եւ իրաք Պ. Վ. Մալէզեանի փիճակուեցաւ այս փափուկ պաշտօնը որ երախտագիտական ցոյց մըն էր միանգամայն հանդէպ մեր յաւէտ ողբացեալ բանաստեղն Որբերեանի:

* * *

Օրուան նախագահ մեծաւոր Հ. Յ. Վ. Թուրուեան բացաւ հանդէսը, յարգանքի խօսքի ուղղելով Ո. Որբերեանի յիշատակին: Ապա իսաւ գավառ ծափերու մէջ բեմ բարձրացաւ Տեսուչ Հ. Սահակ Վ., որ իր Տարօնեան քաղցրալեզու Արբերեանը մը ամբողջութեամբ պիտի հրատարակուի «Բազմավէպ»ի յաջորդական թիւերուն մէջ:

* * *

յուն բանաստեղն մը, իբրեւ ընտանիքի պատուական հայր և անշահախնդիր ազգասէր մը՝ օժտուած լայն գարափարականով և արդարադատ մոռով:

Մինչ Պոլսոյ մէջ շատ մը ազգայիններ խուժանին զեղեցին անցած հանգուցեալ Օրմանեան պատրիարքը գետնէ գետին զարնէ իրենց փառք կը համարէին, ինքը, Որբերեան նստած ի հետուուր ձիպութի, կը լսեցնէ իր մաքուր և ջինջ ձայնը Պոլսոյ ամբոխավարներուն, պահանջելով արդարութիւն «Հայոց մեծագոյն դիւնազտին և զերագոյն կերպութիւնը յայտուկ կարեւութիւնը իրեւ զամարական հայեցակէտ, Որբերեան կը պահանջէր Հայոց համար լուսամիտ և փառասէր բանակալ մը:

Հ. Սահակ Վ. կ խանդավառ խօսքերէն վերջ բեմ բարձրացաւ օրուան զիսաւոր բանախօսը, Պ. Վ. Մալէզեան, որ զեղեցիկ յառաջաբանով ոգեկոչեց քառասուն տարիներու իր հետաւոր յիշատակները Որբերեանի հետու: Անդրագարձաւ մասնաւորապէս իրենց վերջին Պայրընաշունչ մասնակութիւններուն շուրջ՝ Քրիստոնական ծովեակցութիւններուն շուրջ՝ Փառանասական զերագոյն վրայ, ուր Որբերեան Պամպուի ազգային գաղտնական վահանացաւ մէջ անոնց գուած է Զինական և Սոնկոլական ազգեցութիւններուն սեկայն հայ գիծը և քրիստոնէական շունչը մասնաւոր գրում մը տուած են անոնց:

Բանախօսը արժանացաւ ներկաներուն ջերմ ծափահարութեանց, և փափարելի է որ «Բազմավէպ» հրատարակէ անոր լուրջ և զիտական ուսումնասիրութիւնը:

* * *

մը կատարեց Սիւրիոյ հայ գաղութին և հայ Արուեստին վրայ: Կը նախագահէր երեսփոխան Պ. Հանրի Լորէն: Ներկայ է իր բազմաթիւ և արդարադատ մոռով:

Հ. Փուատրպար խօսեցաւ նախ Սիւրիոյ գաղութիւն կարպանութեան կատարած բարեկին անցած անցուցեալ Օրմանեան պատրիարքը գետնէ գետին զարնէ իր մաքուր և ջինջ ձայնը Պոլսոյ ամբոխավարներուն պահանջելով արդարութիւն «Հայոց մեծագոյն դիւնազտին և զերագոյն կերպութիւնը յայտուկ կարեւութիւնը իրեւ զամարական հայեցակէտ, Որբերեան կը պահանջէր Հայոց համար լուսամիտ և փառասէր բանակալ մը:

Հ. Սահակ Վ. կ խանդավառ վերջ բեմ բարձրացաւ օրուան զիսաւոր բանախօսը, Պ. Վ. Մալէզեան, որ զեղեցիկ յառաջաբանով ոգեկոչեց քառասուն տարիներու իր հետաւոր յիշատակները Որբերեանի հետու: Անդրագարձաւ մասնաւորապէս իրենց վերջին Պայրըն գաղտնական շունչը մասնաւոր գրում մը տուած են անոնց ջերմ ծափահարութիւններուն սեկայն հայ գիծը և քրիստոնէական շունչը մասնաւոր գրում մը տուած են անոնց:

Բանախօսը արժանացաւ ներկաներուն ջերմ ծափահարութեանց, և փափարելի է որ «Բազմավէպ» հրատարակէ անոր լուրջ և զիտական ուսումնասիրութիւնը:

* * *

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅՑԹԸ

Հինգաբթի, Փետր. 4ին, համալսարանական ուսումնական կելճիքական Տան ընդարձակ սրահներուն մէջ Փարիզահայ Ուս. Միութիւնը կազմակերպած էր երաժշտական ձեղի երեկոյթ մը՝ կապահանութեան ու կապահանութեան անդէս արտայայտութիւններով:

Ջութակահար Պ. Գ. Սինանին նուազեց եւ բարեկան կառներ, արժանանալով Խլացուցի ծափերու:

Օր. Ա. Տէր-Թովմասեան, ՊՊ. Ա. Տէրվիշեան և Տ. Կոթիկեան արժանանեցին Որբերեանի մը զեղեցիկ կառներ: Վահրընէ գանի մը գեղեցիկ կառներ:

Մուրատեան վարժարանի երաժշտապետ Գ. Ալէմշահ յատկապէս երաժշտութեան առած էր անոր համար հայութիւն ի բարեկանացման: Որբերեան սակայն կարծես զգալով մեզմէ իր յաւէտ բաժանակի և վաղաժամ մահը արգելք եղած էր այս զեղեցիկ ցերեկոյթին իրականացման: Որբերեան սակայն կա

